

tett észtanából, s ezuttal a syllogismusokról szolt; a tárgyilagos és önleges igazságról.

⊙ (A *szent István-társulat*) okt. 7-kén tartott választmányi üléséről, a P. U.-ban már tettünk hosszabb közlést; folytatólag még ide jegyezzük, hogy a Bukovinából megérkezett magyar gyermekek közül még gr. Károlyi István egynek lakás- s étellemezéssel ellátását magára vállalta, a társulat pedig az uti s egyéb előleges költségeket ajánlotta meg, s továbbá, hogy a választmány egy részben megújított, a tisztviselők pedig hivatalaikban megerősítették.

△ (A *szent István-társulat*) okt. 14-én tartott választmányi gyűlése. Bibornok hercegprimás és esztergami érsek ő eminentiája levelében értesíti a társulati elnökséget, hogy a bukovinai kath. magyar telepesek gyermekei közül hármat teljes atyai ellátás-, taníttatás- és neveltetésre elvállalni méltóztatik. Egri érsek ő excija azok közül szintén egynek neveléséről gondoskodni kegyeskedik. A többi Pesten neveltetendő gyermekek főügyelőjének s gondnokának főt. Somogyi Károly lón megbizva. Az alapítandó társulati könyvtárnak gr. Károlyi Istvánon kívül, közelebb főt. Danielik János alelnök ő nga. és főt. Somogyi Károly igazgató ur több jeles könyvet ajándékozott. — A társulat által kiadott több könyvekből egyes példányok a szegényebb plébániai könyvtáraknak, a magyar főgymnasiumok szorgalmasabb tanulóinak, a bucsuhelyek buzgóbb s a pesti legényegylet tagjainak ajándéku adatnak. A veronai cs. kir. helyőrségnek (mivel tagjai nagy része magyarokból áll), kórházi könyvtára számára is fognak könyveket küldeni. — Mult sept. hóban összesen 136 rendes tag lépett a társulatba.

⊙ (A *szolnokmegyei lovas és gazdasági egylet*) azon részvényeseit, kik folyó évi részvényeiket mind ez ideig be nem fizették, felszólítja, hogy azokat ez évi nov. 1. napjáig okvetlen befizessék, különben az egylet törvényes uton lesz kénytelen követelését behajtani.

△ (A *hevesmegyei gazdasági egyesület*) felsőbb helyen megerősítést nyert s így működését nemsokára megkezdendi.

M i u j s á g ?

⊙ *Főherceg Főhormányzó ur* Ö csász. kir. Fensége 19-én este Bécsbe utazott.

⊙ (A *bécsi ezüst sorsjáték*) közelebbi húzásában főnyerő számok: 21,332, 12,233, 52,693 és 13,537 sz. A bevétel az irgalmas nénéknek van ajálva.

△ (A *pesti egyetem templomának kijavitása*) s ujraékitése nemsokára annyira be lesz fejezve, hogy a közisteni szolgálatot abban ismét megkezdhetik.

⊙ (A *kassai székesegyház kiujitása csakugyan valósul*), mely munkára Gerster pesti építész van felszólítva. A homlokzat rég elrombolódott szobrai is helyre lesznek állítva, mellyek költségét főt. Fábry ur viselendi. E szobrok s egyéb kőfaragványok készítése Marsalko pesti kőfaragóra van bizva, ki már a főthi templom körül is kiténteté magát. A javítási költségek gyűjtés utján hozatnak egybe s az első év munkálataira 20,000 pftot fordítanak.

+ (Bartha arczképét), mint már említettük, Latkóczy Lajos festész feleárért engedte át a nemzeti muzeumnak; kerete azonban nem levén, a lapok azon ohajtást fejezték ki, hogy vajha akadnának egyesek kik adakozásuk által lehetségessé tennék a szükséges keret megszerzését. És a főlshóllást csakugyan teljes siker követte. Ugyanis *Ruster György*, kinek a dorottya-utczában gazdag falszőnyegraktára van, a mint e körülmény felől értesült, sietett a nemzeti muzeum igazgatójához azon hazafias ajánlatával, hogy elhunyt jeles művésznök arczképét ingyen látandja el ékes kerettel. Ruster urnak e hazafias tette mindnyájunk teljes méltánylatát érdemli.

+ (A „*Tanodai lapok*“ kiadóhivatalában) Budán (vár, országháztér 95 sz.) iskolaértesítési iroda fog megnyitattni, melly minden iskolai ügyben biztos és gyors utbaigazítással szolgál.

+ (Udvarhelyi Miklós) veterán színművésznök legközelebb Pécsen fogja megtartani félszázados színészeti jubileumát Molnár György szintársulatánál, melly oly nagy pártolásnak örvend, hogy előadásait mindig nagy közönség előtt tartja.

+ (Az „*abissinai Venus*“), mellynek készítéseért Serantoni tanár, a viaszalak tulajdonosa, a római pápa ő szentségétől arany érdempénzt kapott, jelenleg a váci-utczai „*nádor-vendéglőben*“ látható.

⊙ (A *folytonos esőttség*) és szárazító szelek miatt a Duna és Tisza egyre apad, úgy hogy a Tiszán a gőzhajózást Szolnok és Tokaj közt megszüntették.

△ (A *Wiener Zeitung geographiája*) szerint Nagy-Beeskerek majd a Tisza, majd a Duna partján fekszik. Olvasói szabadon választhatnak, mellyiket higyjék el.

△ (A *vizisszonyt*), írja a „P. N.“, egy Torontálban, Oroszlános mellett Majdonon lakó ember nagy sikerrel gyógyítja.

△ (A *balaton-fürédi nyári színház tervét*) Ybl Miklós pesti építész már elkészíté s a fürdő-igazgatóságnak el is küldé. Tőle származott a csinos és izletes főtí templom terve is.

+ (Kalocsán *műkedvelő szintársaság*) létrehozásával foglalkoznak, melly vasárnaponként jótékony célú előadásokat fogna rendezni.

+ (Szegeden a *színház*) nem a legnagyobb pártolásnak örvend. A színház szombatot és vasárnapot kivéve, mindég üres. Mint egy tudósító írja, épen a legtehetősb gazdák áldoznak a művészetért legkevesebbet.

+ (A *francia zuávok*) f. hó 6., 7. és 8-kán Győrött három előadást rendeztek fölemelt árak mellett. Az első előadás nagy, a második közép, a harmadik pedig kis számú közönség előtt ment véghez.

+ (Halasról egy *kis zsemlyét*) küldtek a napokban nemzeti muzeumunknak, melly 2—3 hüvelyk átmérőjű, s e fölirattal van ellátva: „Május 17-én 1817-ben hat krajezár volt.“

+ (Egy *fiatal nő, mint váltóhamisító*.) Bécsben közelebb egy jó családból származott fiatal lányt fogtak el, mivel egy vendéglőben 10,000 fról szoló hamis váltót készített. A fiatal nő a törvény előtt egri születésének s odaváló lakosnak vallá magát.

— (Farkas Miska *bandája Bécsben*.) Okt. 14-ről írja egyik bécsi levelezőnk: A magyar lapok vidéki levelezői hol Velenczében, hol Páduában, hol Grácban muzsikáltatják azt a szegény Farkas Miskát; pedig vahotugyse! . . . már hetek óta itt zengedezteteti hegedűjét, még pedig nagy hallgatóság előtt, melly minden darabját jószívüen s sokszor lelkesedéssel tapsolja meg. Kár, hogy az operákból csak a régieket s a magyarokból (?) csak az ujakat huzza; úgy látszik, hogy Miska a Frank-féle csárdások hirdetőjéül állt be. Én nem tudom, ez a Frank igen derék ember, becsületes hazafi és soha vidéki levelet nem irt ember lehet, de csárdásokat nem tud csinálni; minden az, kérem alásan: galupp, kalamajka, tán még minét is, de afféle magyar izü, tősgyökeres, csimbókos csárdásoktól épen annyira áll, mint a frank a magyarhoz. Hát nincsenek ott a genialis *Pecsenyánszky*, a jó humoru *Seastics*, *Nyissnyai* vagy nem bánom *Simonffy* is? — Hanem jó volt az mindamellét; fölengedett szívünk a nyirettyü minden vonásánál, a játszi czimbalom szónál, a komoly kontrás mindegyik rántásánál. Még a német atyafiak is úgy nekimagyarosodtak, illetőleg lármáztak, hogy versenyt kiáltoztak velünk „*ujrát!*“ meg „*hogy volt!*“-ot! — Leonardo, a nagy sörényü művész, ki privátpasszióból igen rosszul tanult meg magyarul, magyarázgatta a sógoroknak, hogy voltaképp, mi is az a mit kurjantanak. Hát a „*hogy volt!*“ = *Was hat gekostet* s az „*ujra!*“ = *auf den Finger*-féle magyarázat lett az etymologiai fejtegetések eredménye. — No; majd ha Kecskeméthy Jóska jó közénk, s amegy Isten igazában lekanyarítja a „*vékony deszka kerítést!*“, én is kanyarítok még egy vastagabb levelet. — K. T.

— (Babona és természet.) Bármint törekedjenek is az ujságírók a nép erkölcsi állapotán segíteni, még mindig távol látják a czélt, mellyhez elérkezni legszentebb ohajtásuk. — Bars megyének egyik civilisált városa X. lakosával találkoztam nemrég, ki kised gyermekének halála miatt szomorodott. Lássá uram, mondá ő, mindeneket megtettem, a mit csak javasoltak barátim, szomszédnőim; elmentem a kijelölt kutra s mint meghagyták, hogy senkihez se szóljak, vizet merittem a korsóba, utközben előtalál egy ismerős és megszólít, először, másodsor, harmadsor, én nem válaszoltam; mi lelte? kérdé újra, én elfelejtkezve szent hitemről felelék „*semmi.*“ De rögtön magamba térve, kiöntém a vizet s ujat meriték, azzal a gyermeket meglocsolám s mégis meghalt! És illy babonás ember hány van nálunk. — A természet új életét csudáltam egy szilvafán, melly Podluzsán községben (3/4, negyed óra Lévától) virágzik és új virágzásának három veréb tojásnyi gyümölcsével dicsekszik a falu végén, ha a gyümölcsöt csintalan kéz vagy zordon idő nem háborgatja, meglehet, hogy a fának gazdája szilváit fényes aranyokért eladhatja. — X.

△ (Hajótörés.) Egy amerikai lap szerint Amerika és Európa közt a tengeren 13 év óta 11 gőzös teljesen a tengerbe veszett, mellyekkel 2662 ember és 21 millió pftnyi áruérték lett a hullámok áldozata. Megjegyzendő, hogy ezek közé már a legujabban leégett Ausztria hajó is bele van számítva.

△ (A *zugirkászok*) működési körét korlátozó rendelet ujabban az urbéri ügyekre is ki lön terjesztve; mert alig van magánjogi viszony, hol a zugirkászok kontár üzletét jellemző bujtogatásaik által, messzebb ható károkat tehetnének, mint épen a jog ezen terén.

△ (A *kösségi élet pangása*) napról napra inkább érezhető. Sok helyen megtörtént, hogy a tanácsülés nem volt határozat hozatalra teljes számu, úgy hogy néhol pénzbüntetéssel kell az illetőket a megjelenésre kötelezni, e kényszer fölsőbb helyen is helyben hagyatott. Hogy a hosszú ideiglenesség alatt egy részről némelleyekben az erő aggott el, másokban elaludt a közérdek s a községtanácsok új tagok általi fölfrísítése kívánatos, e körülmény már fölsőbb helyen is magára vonta a figyelmet s hivatalos tárgyalásokra adott alkalmat.

— (A *szobbi kápolna és sirkert*.) Szobb (Hont), okt. 16. A szobbi földesurak t. i. Luczenbacher testvérek, az idevaló sirkertben egy gyönyörű góthi izlésü kis kápolnát építettek. Ezen kápolnát, melly 1852-ben épült, Scitovszky János herceg-primás ő eminentiája, több kanonok ur kíséretében f. hó 15-én délután 5 órakor szives volt meglátogatni. Az uraság honn nem léte miatt ő eminentiáját és a kanonok urakat, a helybeli plebános és Luczenbacher urak főszámtartója, Vimmer Ferencz ur fogadta. Ő eminentiája a kápolnába érkezvén, megdicséré Luczenbacher urak áldozatkésztségét, és megígéré, hogy Isten dicsőségére legközelebb ünnepelesen föl is szentelendi e kápolnát. A kápolna építési alakja, modora, és a belső frescoképek valóban remekek, mint azt *Ságody* ur pozsonyi építőmester (pesti alpolgármesterünk fivére) mondá, de fájdalom — másképen áll a sirkerttel, mert az egész kert elhagyatott, a sirkeresztek össze-vissza töredeztek és idestova hevernek a földön, és nincs senki, a ki itt rendet parancsolna. Az egy-két kőkereszt, melly a sirkertben itt-ott van, telve helyesirási hibával, olyannyira, hogy ki azokat olvassa, valóban szánakozással távozik e szent helyről. Ennek bizonyosságaul közlöm a következő feliratot, mellyet egy itteni sirkeresztről másoltam le:

„It nukzig
Kratko Myra (Mária akart lenni)
megolt 1854-ten
15-ten agusutba.“

Hogy lehet illy botrányt itt eltűnni? — B. R.